

GŁOS WĄGROWIECKI

Wychodzi na każdy wtorek, czwartek i niedzielę.
Przedpłata w Wągrowcu w ekspedycji wynosi miesięcznie 1,15 zł, kwartalnie 3,45 zł, z odnoszeniem w dom miesięcznie 1,20 zł, kwartalnie 3,60 zł. Na pocztę miesięcznie 1,34 zł, kwartalnie 4,02 zł. W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą, przeskód w zakładzie, straków lub t. p., wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a prenumeratorzy nie mają prawa do odszkodowania.

Adres Redakcji i Administracji Wągrowiec, Rynek 14. Telefon 126.
Ogłoszenia 10 groszy wiersz milim., na stronie 5 łam. Reklamy na stronie 3 łam.: na 1-szej stronie 50 groszy, na nast. 40 gr. za wiersz milim. W dziale „Nadesłane” 40 groszy za milimetr. Dla poszukujących pracy 20% zniżki. Przy powtarzaniu udziela się rabatu. Rękopisów niezamówionych Redakcja nie zwraca. Ogłoszenia przyjmuje się do godziny 11-tej przed połudn. w dniu wydania numeru.

Nr. 45.

Wągrowiec, czwartek dnia 17 kwietnia 1930 r.

Rok V.

Praca Społeczna

(Zamiast artykułu wstępnego na czasie).
Wybrał Hakim-bej.

Z amerykańskich zwyczajów inwazji,
To jest z konkursu sportów okazji,
Przy błysku iskier reklamarskiej racy
Piszecie ciągle o Społecznej Pracy.
A że ta Praca prawie święta gleba,
Przeto rozważyć dokładnie potrzeba,
Nim przy publicznej stanie się robocie,
Czem ta Społeczna Praca jest w istocie?

Iżby ocenić, czem Praca Społeczna,
Jest na to miara, jak ten świat odwieczna,
Są na to drogi, tłumom mało znane,
Sieczki, życiowym znojem udeptane,
Dni w ciągłej orce, nieprzespane noce,
Nieposkromione ludzkiej duszy moce,
I czystość serca i loty sokole,
Przedwczesna starość i brózdny na czole.

Praca Społeczna, udręki osnowa,
Oziębłość tłumy i walka życiowa,
Zamiary górne i rozczarowanie,
Ojczyzny drogą wielkie ukochanie,
Pozostawienie własnego „ja” w cieniu,
Niepamiętanie o swoim istnieniu,
Energja, której żaden trud nie zmroczy,
I w przyszłość Kraju sięgające oczy.

Praca Społeczna, harf eolskich gama,
Jej niepotrzebne rozgłos, ni reklama,
W niej tkwią uczucia podniosłe, podniebne,
Jej fotografie w pismach niepotrzebne,
Krzykliwość, zamęt, walne artykuły,
Pochwalne hymny drukarskiej bibuły,
Ona nie żyje tem, z tego nie słynie,
Huk ten balastem dla niej jest jedynie.

Praca Społeczna — to działań ocena
Wielkiego Męza, księdza Boduena,
Osuchowskiego całokształt żywota,
Staszica, Helclów żywa księga złota,
Zamoyskich, Prusa życiowe koleje...
Tekli Rapackiej pięknej duszy dzieje,
Siew, który Polsce plon wieczysty wraca...

Teraz już wiecie, czem Społeczna Praca.

Protest polski przeciw podwyżce cel niemieck.

Berlin, 15. 4. W dniu wczorajszym założył minister Knoll, poseł polski w Berlinie, z polecenia rządu protest przeciwko projektowanej podwyżce cel ze strony Niemiec. Minister Knoll oświadczył, że proponowana podwyżka (protest miał miejsce przed trzecim czytaniem w Reichstagu) przeciwstawia się zasadzie przyjętej przez konferencję handlową genewską, aby wszystkie państwa nie podwyższały swoich stawek celnych. Protest ten przyszedł już niestety zapóźno, gdyż zaraz potem uchwalił Reichstag wszystkie umowy przedłożone mu przez rząd Brüninga.

Jednocześnie dowiadujemy się o podpisaniu przez ministra Sokala, delegata polskiego w Genewie, międzynarodowej umowy handlowej z tem zastrzeżeniem, że przystąpienie Polski do umowy ważne jest tylko wtedy, o ile cła państw obcych, istniejące w dniu 1 kwietnia, nie zostaną poważnie podwyższone w duchu dla Polski niepomysłnym aż do chwili wejścia w życie umowy, co nastąpić ma, jak wiadomo, na jesieni r. b.

Deszcze i wichury we Włoszech

Rzym, 15. 4. W całych Włoszech panują silne burze z ulewnymi deszczami i wichurami.

W górach w okolicy Udine spadł śnieg; temperatura wszędzie znacznie się obniżyła. Rzeki w północnych Włoszech przybierają. Statki pocztowe z Sardynji do Civitavecchia nie przybyły. W Bagnoli w pobliżu Neapolu fale morskie tak silnie uszkodziły dom, położony nad wybrzeżem, że częściowo on runął. Na szczęście obyło się bez ofiar w ludziach. W koszarach, znajdujące się obok Cuneo, uderzył piorun, zabijając jednego żołnierza.

„Pokojowe” Niemcy zaopatrują powstańczych Chińczyków w bomby gazowe

Berlin, 16. 4. Komunistyczny dziennik „Berlin am Morgen” zamieszcza na naczelnym miejscu sensacyjną wiadomość swojego współpracownika, byłego komandora marynarki wojennej niemieckiej Persiusa. Komandor bawi obecnie w swojej podróży dookoła świata w Hong Kong i przysłał stamtąd redakcji „Berlin am Morgen” egzemplarz gazety chińskiej w języku angielskim z dnia 5 kwietnia, w której zamieszczony jest telegram z Pekinu z protestem chińskiej izby handlowej do niemieckiego konsulat generalnego w Szanghaju przeciwko dostawie

wielkich ilości niemieckich bomb z gazem trującym dla marszałka Czag-Kaj-Czeka. Izba Handlowa podkreśla, że dostawa tych bomb przeciwna jest prawu międzynarodowemu.

Komandor Persius zaznacza, że Chiny tak długo się nie uspokoją, póki kraje europejskie będą dostarczały im broni i amunicji.

Ponieważ Niemcy zwykle zaprzeczają faktowi wyrabiania bomb gazowych u siebie, żąda „Berlin am Morgen” natychmiastowego śledztwa w Niemczech, aby wykryć firmy, które wywożą tak niebezpieczny produkt zagranicę.

Nowe dźwigi dla portu gdyńskiego wykonają huty polskie

Gdynia, 16. 4. (ISKRA) Jak się dowiadujemy, Zjednoczonym Hutom Królewskiej i Laurze zostało udzielone zamówienie na wykonanie 6-ciu nowych dźwigów ciężarowych dla przeładowywania drobnicy w porcie gdyńskim.

Dźwigi te będą typu wypadowego, podobnie jak ustawione w roku ub., a wykonane przez stocznnię gdańską. Dostawa nowych dźwigów

przez Zjednoczone Huty rozpocznie się w sierpniu r. b., przypadnie więc na okres intensywnego przeładunku, co jest bardzo pożądane, gdyż obecnie wskutek braku dźwigów w porcie gdyńskim bardzo często stosowany bywa powolny i bardzo kosztowny system ręcznego przeładowywania towarów.

Usprawnienie aparatu skarbowego

Warszawa, 16. 4. (ISKRA) Jak wiadomo, zakres działania Izby Skarbowej we Lwowie obejmuje dotychczas województwa: Lwowskie, Stanisławowskie i Tarnopolskie, podczas gdy każde z pozostałych województw Rzplitej posiada własną Izbę Skarbową.

Taki stan rzeczy odbijał się ujemnie na sprawności urzędowania przeciążonej pracą Izby Skarbowej we Lwowie, a tem samem na interesach ludności, zwłaszcza województw Tarnopol-

skiego i Stanisławowskiego, które własnych izb nie posiadały.

Ministerstwo Skarbu, uwzględniając interesy ludności tych województw postanowiło obecnie rozdzielić z dniem 1 czerwca r. b. dotychczasowy okręg Izby skarbowej we Lwowie na dwa odrębne okręgi, z których jeden obejmować będzie w dalszym ciągu województwo lwowskie, drugi zaś obejmie województwa Stanisławowskie i Tarnopolskie.

Podwyższenie emerytur dla zasłużonych działaczy polskich w byłej służbie zaborczej

Warszawa, 16. 4. (ISKRA) Ministerstwo spraw wewnętrznych wyjaśniło podległym mu urzędom, że Rada Ministrów może na wniosek ministra skarbu podwyższyć zaopatrzenia emerytalne do pełnego (100 proc.) wymiaru emerytom, którzy pełnili służbę w byłych państwach zaborczych zasłużyli się dla narodu i państwa polskiego.

Ministerstwo skarbu zauważyło, że postanowienie to dość rzadko było stosowane w praktyce. Wobec tego ministerstwo postanowiło stosować wspomniane przepisy ustawy do tych osób, które udowodnią, że w czasie służby zaborczej pozostawały zawsze dobrymi Polakami, należały do polskich organizacji niepodległościowych, naukowych lub społecznych.

Instytucjami takimi były przedewszystkiem jawne i tajne organizacje, które miały w swym programie dążenie do niepodległości i których działalność prowadzona na terenie b. państw zaborczych zmierzała do odzyskania niepodległości (np. Związek walki czynnej, Związek strzelecki,

drużyny strzeleckie), oraz wszelkie organizacje, które rozwijając swą działalność na polu naukowym, oświatowym, lub społecznym wyraźnie zaznaczyły swój polski charakter (np. Towarzystwo Naukowe, Kasa im. Mianowskiego, Towarzystwo Szkoły Ludowej, Polska Macierz Szkolna, Towarzystwo Kultury Polskiej, Kółka staszycowskie, Towarzystwo Pomocy Ofiarom Wojny, Liga Kobiet, „Sokół” i t. d.).

Oczywiście, że tem bardziej wszelkie inne zasługi dla narodu polskiego będą w całej pełni uwzględniane, a tyczy się to przed innymi ludzi nauki, np. profesorów szkół wyższych, lub popularyzatorów wiedzy, jak niemniej osób, które z powodu narodowości polskiej doznawały przesładowań lub szykan, a dalej nauczycieli szkół polskich, lub osób które oddawały się pracy kształcenia młodzieży w duchu narodowym.

Podania petentów wraz z dołączonymi doń zaświadczeniami winny być przedkładane właściwym władzom naczelnym wraz z odpowiednio umotywowanym wnioskiem.

Wystawa sztuki polskiej w Gdańsku

Gdańsk, 16. 4. (ISKRA) W niedzielę, dnia 27 b. m. nastąpi tu otwarcie wystawy polskiej w gdańskim muzeum miejskim, którego dyrektora za zgodą senatu w. m. Gdańska zaofiarowała na pomieszczenie tej wystawy odpowiedni lokal.

Wystawę organizuje Towarzystwo Szeszenia Sztuki Polskiej wśród obcych. Komisarzem wystawy mianował p. minister spraw zagranicznych, dyrektora tego Towarzystwa, docenta uniwersytetu warszawskiego, Dr. M. Tretera.

Wystawa obejmie jeden tylko dział malarstwa, a mianowicie obrazy przedstawiające polski pejzaż i lud. Pozatem będą wystawione rzeźby dekoracyjne, wykonane przez uczniów państwowej szkoły przemysłu drzewnego w Zakopanem, dawne drzeworyty ludowe z teki Łazarskiego, oraz książki i publikacje artystyczne. Ilustrowany katalog ukaże się w dwóch wydaniach — polskim i niemieckim.

Przygotowanie do przyjęcia Pana Prezydenta na wileńszczyźnie

Wilno, 16. 4. (ISKRA) Dziś zwołane zostało przez wojewodę Raczkiewicza posiedzenie organizacyjne wojewódzkiego komitetu obywa-

teckiego przyjęcia Pana Prezydenta Rzeczypospolitej w czasie Jego podróży po Wileńszczyźnie.

—o—

Reichsbannerzy nie chcą wojny

Paryż, 16. 4. Prasa francuska podaje wiadomość o zamierzonej w sierpniu wycieczce na pola bitew z czasu wielkiej wojny 10.000 b. kombatanów niemieckich, którzy wraz z delegacją b. kombatanów francuskich mają zwiedzić Verdun, Chemin des Dames, Arras i inne miejscowości, gdzie na mogiłach poległych w krwawych bojach żołnierzy mają złożyć uroczystą przysięgę, iż dołożą wszelkich starań, aby sam wyraz „wojna” został wykreślony z pojęć ludzkich. Wycieczkę urządziła niemiecka organizacja republikańska Reichsbanner.

W wywiadzie, udzielonym korespondentowi „Matin” prezes Reichstagu Loebe oświadczył, że spotkanie b. kombatanów niemieckich z ich towarzyszami Francuzami jest jedną z największych radości, jaką Niemcy będą mogli odczuć w roku 1930. „Chcemy — powiedział prezes Reichstagu — aby nie uważano więcej Niemiec

za kraj, złożony wyłącznie ze Stahlhelmowców, oraz z zaciętych nacjonalistów. Niech się dowie świat, że mamy u siebie liczne zastępy pracowitych włościan, doświadczonych kupców i wielkich uczonych, którzy z całego serca wierzą w możliwość pokoju i zdecydowani są nakazać go niepoprawnym stronnikom wojny. Nad temi pracowitemi Niemcami powiewa chorągiew rzeczypospolitej wejmarskiej, nad którą straż trzymają bezustannie milionowe zastępy Reichsbannerów. Pielgrzymka, jaką odbędzie nasza młodzież do wschodnich i północno-wschodnich departamentów Francji, tak silnie dotkniętych w czasie wojny, powinna wzmocnić zbliżenie pomiędzy dwoma wielkimi narodami. Zbliżenie to będzie trwałą podwaliną tego cudnego pomnika, do wystawienia którego przyczynili się całą siłą swego geniusza Briand, Kellog, Ebert i Stressemann, a któremu na imię „pokój światowy”.

Cenny dar kardynała Pacelliego dla bazyliki św. Piotra

Obejmując rektorat arcybazyliki św. Piotra kardynał Pacelli, stosując się do obyczaju panującego od niepamiętnych czasów zaofiarował bazylice cenny kanon, ozdobiony minjaturami. Kanon ten został подарowany Piusowi X z okazji jubileuszu kapłaństwa przez mniszki benedyktynki z Solesmos, Benedykt XV, konsekrując

prałata Pacelli'ego na arcyb. Sardi i wysyłając go jako nuncjusza do Monachjum podarował mu ten kanon jako dar osobisty. Jest to jeden z najpiękniejszych i doskonale zachowanych kodeksów, zdobionych minjaturami. Dar kardynała Pacelli'ego będzie przechowywany w skarbcu bazyliki.

—o—

Dwie ciężkie katastrofy górnicze w Westfalii

Berlin, 16. 4. W jednym z szybów kopalni węgla w Recklinghausen w Westfalii wydarzyła się w ostatnią sobotę katastrofa, mianowicie przy zakładaniu ładunku dynamitowego obsunął się zwał węgla, który zasypał trzech górników,

którzy ponieśli śmierć na miejscu. Drugi wypadek wydarzył się w niedzielę na kopalni Kangerbohn, gdzie dwóch górników poniosło śmierć wskutek obsunięcia się ziemi.

—o—

Wyrok w trzecim procesie Jakubowskiego

Berlin, 16. 4. (PAT) W poniedziałek przewodniczący trybunału w procesie przeciw Nogensom ogłosił wyrok, skazujący Augusta Nogensa za zbrodnie morderstwa, dokonanego na małoletnim Ewaldzie na karę śmierci, brata jego Fritz Nogensa przy uwzględnieniu małoletności w chwili dokonania zbrodni na 7 lat więzienia

za pomoc w morderstwie, matkę obu skazanych Kehlerową za pomoc w zbrodni na 6 lat ciężkiego więzienia.

Niestety depesza Pata nie mówi nic o rehabilitacji Jakubowskiego, co nas w tym wypadku najbardziej obchodzi.

—o—

Zamach bombowy w Szwajcarji

Solothurn (Szwajcarja), 16. 4. Przed wejściem do mieszkania jednego z przedsiębiorców budowlanych nastąpił wybuch dynamitowy, który spowodował znaczne uszkodzenie gmachu, lecz

nikogo nie ranił. Jak się zdaje, chodzi tu o demonstrację celem uzyskania lepszych warunków pracy dla robotników.

—o—

6 miesięcy więzienia dla działacza indyjskiego

Bombaj, 16. 4. Znany działacz indyjski Jawab-Arlalnebru skazany został na 6 miesięcy więzienia. Po otrzymaniu wiadomości o aresztowaniu Jawab-Arlalnebruna na targu zbożowym wstrzymano wszelkie obroty. Komitet kongresu narodowego postanowił ogłosić dzień żałoby.

Państwa z opłat celnych od przywożonych towarów zagranicznych w marcu r. b. (bez wpłat w. m. Gdańsk) wyniosły — 19.381 tys. zł, wobec 16.645 tys. zł w lutym r. b.

W. m. Gdańsk z tytułu opłat celnych od przywozu i wywozu towarów wpłaciło do Skarbu Państwa w marcu r. b. 12.149 tys. zł, w lutym r. b. zaś 5.145 tys. zł. (ISKRA)

Opady śnieżne w Szwajcarji

Berlin, 16. 5. W całej Szwajcarji na terytorjum Alp trwają jeszcze silne opady śnieżne.

Wpływy celne w marcu rb.

Według danych tymczasowych wpływy Skarbu

E. Wielowiejska

45

NA ZGLISZCZACH

Powieść z lat ostatnich w dwóch tomach.

(Ciąg dalszy).

— Wdanie się Ameryki atutem wielkim dla sprawy naszej! — przyznał Herbert. — Nie przesadzając motywów, interesownych zawsze, postulat Wilsona erę nową świata zwiastują: przewartościowanie stosunków, ascenizację ustawodawstw. Jedno minusem, że Ameryka daleko — wojska nie ma. Postawić takowe ani przewieść rychło nie zdoła. Niemcy górą tymczasem.

— Rosję wszakże opłatać nie zdołają. Ofensywa zapowiedziana dowodem.

— Ofensywa ta, następstwa smutne Rosji przyniesie. Granic bronić i z rewolucją porać się, nie sposób jednocześnie. Żołnierz zbuntowany niechętnie pójdzie. Resztę zdobyć stracą, a może i prowincji własnych szmat. Rewolucja wówczas rozpęta się i przewrotu ostatecznego dokona. Rozumie to Kiereński. Zrazu opierał się. Naciskowi dyplomatów uległ wkońcu. Pierwszy ofiarą padnie, Rosję w otchłań wciągając... Narazie, tryumfuje Anglia!

— O czasie zyskanie chodzi. Potem Wilson z pomocą zdąży.

— Nie tak prędko. Budowa sama okrętów, wyćwiczenie wojsk milionowych lat kilka zabierze.

— Kredytem trzyma...

— Dolary amerykańskie znaczenie mają niewątpliwie! Coraz też buńczuczniejsze enuncjacje Włoch i Francji. Anglii na swadzie nie brakowało od po-

czątku. Frazologia Lloyd George'a nieporównana! Jak karabinów maszynowych ogniem rotowym, argumentacji napuszonej szarżuje atakami wściekłości.

— Które lepiej udają mu się niż na pozycjach! — dopowiedział Wiktor roześmiewszy się.

— U nas wszakże upajają się mowami temi i czar ich chłoną żłudny! Bezkrytycyzm zdumiewający u tych zwłaszcza co do trzeźwości nawoływali zawsze. Nie pojmują też tego hołdowniczego szalu dla Anglii. Mimo orjentacji nawet, nie dojrzej trudno samolubstwa jej przedewszystkiem. Zgniecenie militarysty pruskiego głosi, bo jej na zawadzie stoi. Zanikiem poczuć w wojnie tej, do rekordu stanąć może z przeciwnikiem! Ze Grecję tylko zacytuje i terrorizm bezprzykładny neutralnych... Znamienne u Anglików, że o ile piętnować umieją nadużycia wroga — wzamian, to co w sferze interesu ich bezpośredniego leży, za godziwe zawsze uważają. Teraz naturalnie, maskować się wypadło, obrońcami narodów uciemiężonych ogłosiwszy się, acz los Irlandji od wieków polskiemu dorównał.

— Większość Irlandczyków za Anglią oświadczyła się. Dobrze im z nimi zatem!

Gorzko uśmiechnął się Herbert.

— Większość Polaków za Rosją oświadczyła się biurokratyczną, — rzekł z wysiłkiem, wzburzenie tłumiąc. — Dobrze widać było nam z nimi!... Odpowiedzi nie żądam innej... Lord Casement, co w gwiazdę wschodzącą Irlandji wolnej wpatrzony, insurekcję na Wyspie zielonej wzbudził, w poryw rodaków ufny zginął — przez swoich opuszczony nędznie. Gdy chwila powstania z martwych Irlandji na zegarze dziejowym wybiła — garść patriotów znalazła się tylko. Reszta, w neutralności wygodnej trwając, wysiłków i tęsknot

Wojewoda Poznański

L. dz. Wojsk. 845/30

Poznań, d. 9. IV. 1930 r.

OBWIESZCZENIE

o ogólnym poborze mężczyzn obowiązanych w bieżącym roku do stawiennictwa.

§ 1.

Na podstawie art. 3 ustawy z dnia 26 lutego 1930 r. o poborze rekruta w roku 1930 (Dz. Ust. Nr. 22 poz. 185) oraz na podstawie art. 36, ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym (Dz. U. R. P. Nr. 46 z 1928 r. poz. 458) Minister Spraw Wojskowych zarządził

Pobór ogólny,

do którego w roku bieżącym stawić się powinni:

- 1) mężczyźni, urodzeni w roku 1909,
- 2) mężczyźni, będący w wieku poborowym, którzy przy poborze w roku poprzednim uznani zostali za czasowo niezdolnych do służby wojskowej (kat. B).
- 3) mężczyźni, będący w wieku poborowym i podlegający powszechnemu obowiązkowi wojskowemu, którzy z jakichkolwiek powodów nie uczynili zadość obowiązkowi stawienia się do poboru.
- 4) mężczyźni, którzy zgłosili się do ochotniczej służby wojskowej przed osiągnięciem wieku poborowego, o ile nie odsłużyli całkowicie ustawowego okresu czasu czynnej służby. Zgłoszenia przyjmują Powiatowe Komendy Uzupełnień właściwe dla faktycznego miejsca zamieszkania, do dnia 1-go lipca roku bież.
- 5) mężczyźni, którzy złożyli we właściwym czasie w P. K. U. podanie o przyjęcie do służby ochotniczej.
- 6) mężczyźni, obowiązani do powszechnego obowiązku wojskowego, którzy z jakichkolwiek powodów nie uczynili zadość obowiązkowi stawienia się do poboru w wieku poborowym do rocznika 1892 włącznie.
- 7) mężczyźni, którzy uzyskali obywatelstwo polskie od czasu powstania Państwa Polskiego w drodze nadania względnie przez akt charakteru konstytucyjnego, t. j. przez uznanie (art. 3 ustawy z dnia 20 stycznia 1923 r. Dz. U. R. P. Nr. 7 poz. 44) przez przyjęcie urzędu w polskiej służbie państwowej (art. 4 p. 5 tej ustawy) i przez opcję na rzecz obywatelstwa polskiego w myśl odnosnych postanowień traktatów międzynarodowych do rocznika 1883 włącznie.

§ 2.

Skrócona służba wojskowa.

Przeznaczenie do skróconej czynnej służby wojskowej z tytułu posiadanego cenzusu naukowego, zgodnie z postanowieniami art. 49 ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym w brzmieniu ustalonym rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 11 stycznia 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 4, poz. 26) dokonywać będą z urzędu powiatowe komendy uzupełnień. Wnoszenie w tej sprawie podań odpada. Niezależnie od powyższego poborowy, któremu przysługuje prawo skróconej czynnej służby wojskowej z art. 49 winien przynieść ze sobą świadectwo względnie inny dokument, stwierdzający w sposób dowodny prawo i okazać wojskowemu członkowi komisji poborowej.

§ 3.

Odroczenia.

I. Odroczenie terminu odbycia służby w wojsku stałem może być udzielone:

a) jednemu żywicielowi rodziny, za którego uważany jest syn niezdolnych do pracy rodziców lub też wdowy lub wdowca lub syn niezdolnej do pracy nieślubnej matki, względnie rodzony

pokoleń długich zaparła się bezdusznie... Zjawisko identyczne powtórzyło się u nas — analogią sytuacji rażące. Dzwonu niepodległościowego dźwięki śpiżowe zagłuszył naród samorządnym, w parokryznie trwogi oszalały. Dziś, o formę się wadzi. Gdy okowy pękły — Polaka nie stało...

Nie mówię tego do was — do ciebie Wiktorze, ani Wiesława lub Adama. Nie was na myśli miałem! Wiem, że ideały wysokie wrosły wam w dusze a życie całe świadectwem takowych. Zwątpić, po zawodach tylu mógł każdy i pod wpływem rzeczywistości twardej wiarę w siłę własną utracić. Któż przewidywał, że wśród wichru olbrzymich przemian dziejowych Polska zmartwychwstanie?... Zachwianie, w położeniu beznadziejnym naszym, zrozumiałe. Ale że dotąd orjentacja ta w narodzie przeważa — dotąd partje się zjadają i zagryzają — wtedy gdy korytem jednym wszechpolskiem porwani, budować tę ojczyznę odzyskiwaną stopniowo winniśmy wszyscy pospołu... — to, „bólom bólów“...

Granowski zblił silnie.

— Tragedji naszej dotknął... — szepnął. — Cierpię i ja nad obłędem tym niepojętym. Cierpi nas więcej niż przypuszczasz...

— Po linii pochyłej biegniemy, — ciągnął Tadeusz skupiony. — Wrażliwości naszej oraz niewyrobieniu politycznemu przypisuję dzisiejszą grawitację bezkrytyczną ku Austrii. Jak niegdyś oszalałami nas potęgą Rosji, olśniewał Petersburg — tak dziś Wiedeń nas fascynuje! Zbyt łatwowiernie nachylamy ucha podszeptom z nad Dunaju.

Ciąg dalszy nastąpi.

lub przyrodni brat osieroconego i do pracy niezdolnego słubnego lub niesłubnego rodzeństwa, względnie wnuk niezdolnych do pracy dziadków lub dziadka lub babki w linii prostej, o ile osoby te nie posiadają zdolnych do pracy dzieci.

Udzielenie odroczenia następuje jednakże tylko w tym wypadku, jeżeli utrzymanie osób powyżej wymienionych zależne jest wyłącznie od pracy poborowego i o ile on ten obowiązek istotnie spełnia. Rodzice (dziadkowie), o ile ukończyli 60, oraz matki (babki) samotne, o ile ukończyli 45 lat, chłopcy, o ile nie ukończyli 16 lat, oraz osoby płci żeńskiej, o ile nie ukończyły 18 lat życia, uważani być winni za niezdolnych do pracy i badaniu w tym kierunku nie podlegają.

b) Właścicielom odziedziczonych gospodarstw rolnych, o ile te gospodarstwa samodzielnie prowadzą i jedynie z nich źródło dochodu mają, który wystarczy na wyżywienie jednej rodziny a nie przekracza trzykrotnie takiego dochodu.

c) Osobom, odbywającym studia teoretyczne i praktyczne:

1) Uczniom ostatniej klasy szkół średnich ogólnie kształcących i seminarjów nauczycielskich państwowych lub prywatnych, mających prawa szkół państwowych, średnich szkół zawodowych oraz innych szkół równorzędnych; najwyżej do terminu wcielenia poborowych, odbywających skróconą służbę wojskową w tym roku kalendarzowym, w którym kończą 22 lata życia;

2) Studentom szkół akademickich, tudzież uczniom (słuchaczom) zwyczajnym (rzeczywistym) innych wyższych zakładów naukowych państwowych lub prywatnych, uznanych przez Państwo za równorzędne, dalej wyższych zakładów naukowych zagranicznych, o ile są uznane przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego za równorzędne z krajowymi, najdalej do terminu wcielenia poborowych (ochotników) odbywających skróconą czynną służbę wojskową (art. 49), w tym roku kalendarzowym, w którym kończą 23 lat życia;

3) Poświęcającym się studjom teologii wyznań chrześcijańskich — z wyjątkiem rz. katolickiego — dla uzyskania święceń duchownych, jak również uczniom zakładów rabinackich przez Państwo uznanych i nadzorowanych dla przygotowania się do stanu duchownego najdalej do terminu wcielenia poborowych, odbywających skróconą służbę wojskową, w tym roku kalendarzowym, w którym kończą 25 lat życia;

4) Uczniom, terminującym w rzemiośle u majstrów i terminującym w handlu, o ile wykażą się poświadczaniem właściwej izby rzemieślniczej lub równorzędnej instytucji zawodowej, względnie odpowiedniej władzy przemysłowej, do czasu ukończenia terminu, jednak najwyżej do terminu ukończenia poborowych — w tym roku kalendarzowym, w którym kończą 22 lat życia.

II Ulgi dla duchownych

Duchowni wyznania katolickiego, którzy otrzymali święcenia, zakonnicy tego wyznania, którzy złożyli śluby, uczniowie seminarjów katolickich i nowicjusze zakonów i zgromadzeń katolickich tudzież duchowni, innych przez Państwo uznanych wyznań chrześcijańskich, którzy otrzymali wyższe święcenia i zakonnicy, którzy złożyli uroczyste śluby zakonne, wreszcie zatwierdzeni przez władzę rządową rabin i podrabini oraz duchowni innych wyznań nie chrześcijańskich zostają przy poborze bez poddawania przeglądowi wojskowo-lekarskiemu zaliczeni do pospolitego ruszenia bez broni o ile prawa to udowodnią.

III Termin wniesienia wniosku o odroczenie wzgl. zgłoszenia prawa do ulgi dla duchownych

Prośby o udzielenie odroczenia powinny być wniesione najdalej do 14 dni po uznaniu poborowego za zdolnego do czynnej służby wojskowej. Jeżeli okoliczności, uzasadniające prawo do ubiegania się o powyższe odroczenia, powstały po wymienionych wyżej terminach, prośba powinna być wniesiona najdalej do 4-ch tygodni od chwili uzyskania wiadomości o tych okolicznościach.

Podania o ponowne przyznanie odroczenia terminu odbycia służby wojskowej mają być wnoszone najpóźniej do dnia 1 lipca tego roku, w którym kończy się poprzednio udzielone odroczenie.

Zgłoszenia prawa do ulgi przewidzianej powyżej pod II powinno nastąpić najpóźniej w dniu poboru danego poborowego.

Nieusprawiedliwione niedotrzymanie powyższych terminów pociąga za sobą utratę prawa do wymienionych odroczeń i ulg.

§ 4.

Wszyscy stający do przeglądu obowiązani są stawić się w stanie zupełnie trzeźwym, czysto ubrani i umyć (wykąpani).

§ 5.

Popisowi (ochotnicy) winni przynieść ze sobą do przeglądu wszystkie wojskowe dokumenty osobiste, wystawione przez władze wojskowe, i dokumenty cywilne, wystawione przez władze administracyjne (dowód osobisty, paszport i t. p.)

§ 6.

Winni nie stawienia się bez uzasadnionych przyczyn przed Komisją poborową, opuszczenia granic Rzeczypospolitej w celu uchylenia się od służby wojskowej, oszukańczych zabiegów w celu uzyskania dla siebie, lub dla innej osoby nieprawnych odroczeń lub skrócenia czasu służby woj-

skowej lub nieprawego zwolnienia oraz wogóle dopuszczających się czynów zmierzających do niespełnienia obowiązku wojskowego ulegną karom przewidzianym w ustawie o powszechnym obowiązku służby wojskowej (Dz. U. R. P. nr. 61/1924 poz. 609) w brzmieniu ustalonym rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 11-go stycznia 1928 r. (Dz. U. R. P. nr. 4/1928, poz. 26).

Wojewoda:

w z. (—) Dr. Typrowicz, wicewojewoda.

STEF. CHOJNACKI.

Z cyklu: **Dola cywila.**

III.

Bywaj żonko zdrowa...

(Na mel. „Bywaj dziewczę zdrowe“ —)

Bywaj żonko zdrowa, bardzo mi się spieszy —
Idę na zebranie głosić mądre rzeczy —
A gdy mi wypadnie wstąpić, gdzieś po drodze —
Nie wyczekuj na mnie — gdyż nigdzie nie chodzę —

I poszedł mężulek, pozostała żona —
Ciągłemi zebraniem trochę zdziwiona —
Wnet się znużyła — nie mówiąc nikomu —
Ze w celu pogoni — wyszła także z domu —

Mężus na zebranie po ulicach kroczy —
Do pięknych dziewczynek śmieje mu się oczy —
Ogniste spojrzenia rzuca w każdą stronę —
Nagle mu się zdało, że ujrzał swą żonę...

Ma dziś wypowiedzieć przepyszną orację —
Z tego też tytułu wstąpił na kolację —
W restauracji spotkał swoich przyjacieli —
Co z gazetką w rękę przy stołach siedzieli —

W koleżeńskim gronie chwile płoną szparko —
W spóźnionej godzinie pójść mu już nie warto —
W pełnym rozczuleniu popijając piwko —
Zerka do dziewczynki, co siedzi przeciwko —

Na stole zakąski — szampan się rumieni —
Mężulek wyciąga złotówki z kieszeni —
Przyjaciele, przyjaciółki... wina krążą —
Muzyka duszę porywa — głowy ciałą —

Humor, żarty, kuplety — hej kamraci —
Śmiechy, tańce, pustka w portfelu — kto płaci?! —
Kelner! — ja! — wyciągając ostatnie grosze —
Rzuca na stół — „znajcie pana — oto proszę!“ —

Mężulek w ofiarnej roli „Don Juana“ —
O niebył na „zebraniu“ do samego rana —
Wracał ulicą, słyszy kroki żony —
Nie czekając dłużej znikł jak oparzony —

Dopiero teraz dowiedział się o wielkiej wojnie

Na Oceanie Spokojnym, wsunięta w grupę wysp Admiralskich znajduje się wyspka Yat, sąsiadująca z koloniami Anglii, Hiszpanii i Holandji. Część wysp Admiralskich przed wybuchem wojny należała do Niemiec.

W roku 1892 awanturniczy marynarz niemiecki, Edwin Hammer, któremu ciasno było na świecie, wybrał się na wyspę Yat, a ponieważ wyspa ta nie znajdowała się pod opieką polityczną żadnego państwa, objął ją w posiadanie w imieniu rządu niemieckiego. Nikt przeciw temu nie protestował, nikogo bowiem nie pociągała mała wyspka, licząca około 600 osób ludności, nie posiadająca żadnych bogactw naturalnych. Hammer zdobył u wyspiarzy posłuch i mianował się gubernatorem. Z biegiem czasu przejął zwyczaj dzikich, ożenił się i trudnił rybołówstwem. Ciche to i spokojne życie przerwało przypadkowe przybycie do brzegu okrętu francuskiego, od którego załogi nasz gubernator dowiedział się dopiero o wojnie i o jej smutnym wyniku dla Niemiec. Wyspka zajęła się wreszcie Holandja. Hammer zaś zgodził się pełnić dalej funkcje gubernatora w jej imieniu, otrzymując obietnicę, że przy najbliższej sposobności zostanie mu nadana broń oraz odzież bardziej odpowiednia dla tak poważnego dygnitarza, aniżeli ta, której używał dotychczas.

KRONIKA

KALENDARZYK

Czwartek, 17 kwietnia. † Wielki Aniceta p. m.
Wschód słońca godz. 5.1. Zachód słońca godzina 18.59
Wschód księżyca godz. 00.00 Zachód księżyca godz. 6.39
Piątek, 18 kwietnia. Wielki Bogumiła w.
Wschód słońca godz. 4.59 Zachód słońca godzina 19.1
Wschód księżyca godz. 00.42 Zachód księżyca godz. 7.18
Sobota, 19 kwietnia. † Wielka Tymona m.
Wschód słońca godz. 4.57 Zachód słońca godzina 19.03
Wschód księżyca godz. 1.40 Zachód księżyca godz. 5.07

Członkiniom Tow. Czytelnicy dla Kobiet podaje się do wiadomości, że biblioteka w Wielkiej piątce będzie zamknięta. Bibliotekarka.

Obchód 3 Maja. W poniedziałek, odbyło się pod przewodnictwem ks. prob. Wróblewskiego zebranie prezesów i przedstawicieli urzędów, celem omówienia święta konstytucyjnego 3 Maja. Wybrano komitet wykonawczy i komitet honorowy. Program obchodu przewiduje pobudkę, zbiórkę towarzystw na dziedzińcu szkoły powszechnej o godz. 8.30, nabożeństwo w kościele farnym o godz. 9-tej. Po nabożeństwie pochód na rynek i przemówienie. Wieczorem w sali p. Rossy akademja. Na ulicach miasta odbywać się będzie kwesta na rzecz T. C. L.

Gdzie będziemy się bawić w drugie święto?

Klub sportowy „Nielba“ rozpoczął wysyłać zaproszenia na zabawę taneczną, którą urządza w ścisłe zamkniętym kółeczku w drugie święto Wielkiejnocy w sali p. Rossy. Początek o godz. 8 wieczorem. Kto nie otrzymał jeszcze zaproszenia, a chce się po długim poście ubawić, może się po takowe zgłosić u p. Trojanowskiego Jana przy ul. Poznańskiej 21.

Dyplom i tytuł magistra nauk ekonomiczno-politycznych na uniwersytecie poznańskim uzyskała p. Marja Gosieniecka z Kcyni.

Koncert symfoniczny. Tow. Powst. i Wojsk. urządził dnia 21 bm. (drugie święto Wielkiejnocy) o godz. 4.30 popoł. w sali p. Rossy koncert symfoniczny, na którego program składają się: 1) Marsz „Sobieski pod Wiedniem“ — Jan Miller, 2) Uvertura „Uprawdzenie z Seraju“ — Mozart, 3) Intermezzo „Przy ognisku obozowym“ — Siede, 4) „Poranek“ — Griega. Przerwa. 5) Walc „Opowieści z lasu wiedeńskiego“ — Straussa, 6) „Baron cygański“ — Straussa, 7) „Caton z opery Casanova“ — Różycki, 8) „W ogrodzie klasztoru“ — Kettelbey, 9) Aria „Stabat Mater“ — Rossini, 10) Mazur — Zawadzkiego.

Koncert ten wzbudził już dziś zrozumiałe zainteresowanie wśród obywatelstwa. Ceny wstępu, które wynoszą I 2.00, II 1.50, III 1.00 zł, dla młodzieży szkolnej 50 gr, dają możliwość każdemu z korzystania z tego koncertu.

Jak się dowiadujemy muzycy, którzy występują w powyższym koncercie, przystąpią do Koła muzycznego „Chopin“.

Pożyczki dla rolników pod zastaw zboża.

Oddział Państwowego Banku Rolnego w Poznaniu wznowił akcję kredytową pod zastaw zboża. Rolnicy, posiadający jeszcze odpowiednie zapasy zboża, jak: żyto, jęczmień i owies, zechcą wnioski o kredyt ten kierować do Powiatowych — Komunalnych Kas Oszczędności. Pszczenia jest obecnie od zastawu wyłączona. Nowe pożyczki pod zastaw zboża płatne będą: w 50% po trzech miesiącach, pozostałe 50% po sześciu miesiącach. Bliższych informacji o warunkach w przedmiocie udzielania kredytu na ten cel udzieli pośredniczące w akcji tej Pow. — Kom. K. O. Ponieważ kredytu tego udziela się w wysokości 50%, wartości obiektu zastawnego, przeto wchodzi on w rachubę tylko dla rolników, mających jeszcze poważniejsze zapasy żyta, jęczmienia i owsa.

Wolne miejsca dla praktykantów na urzędnikach I kat. w urzędach administracji ogólnej

rozpisuje Min. Spraw Wewn. Może być przyjętych na teren woj. krakowskiego 5 kand., wileńskiego 5, warszawskiego 5, lubelskiego 5 i poznańskiego 4. Podania o dopuszczenie do służby przygotowawczej przyjmują wszystkie urzędy wojewódzkie i starostwa, w których też można otrzymać blankiety oświadczenia i deklaracji. Podania muszą zawierać dowody odbycia studiów i egzaminów prawnych wzgl. ekonomicznych, metrykę urodzenia, dowód obywatelstwa polskiego, dowód o niepodleganiu czynnej służbie wojskowej, deklaracja o referencjach.

Z hodowli nutryj. Związek Hodowców Zwierząt Futerkowych przy Centralnym Komitecie

Hodowli Drobni komunikuje nam, iż doświadczenia z hodowlą nutryj, czyli błotnych bobrów dały w ostatnich latach doskonałe wyniki. Zwierzęta te importowane z Ameryki dostosowały się doskonale do warunków europejskich, nawet w czasie wielkich mrozów w czasie zimy 1929 r. czuły się doskonale i dały zdrowe potomstwo. To też szeregi hodowców naszych zaprowadza hodowlę nutryj wobec łatwości chowu tych cennych gryzoniów. Rozwój hodowli nutryj może mieć poważne znaczenie dla kraju, wzbogacając w przyszłości nasz rynek futrzany w cenne skóry, poszukiwane stale ze względu na ich zalety. Futro nutryj jest naogół dość znane i często nosi nazwę „małp“, odznacza się gęstością podszycia i trwałością. Zwierzęta nutryj są podobne do piżmowców, lecz większe od nich.

Dotyczy dowodów tożsamości koni i puszek

blaszanych oraz ich przechowania. Posiadanie puszek blaszanych na metryki koni jest jedynie zalecane przez Wydział Wojskowy Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu, jednakże nie przymusowe. W dniach najbliższych Urząd Wojewódzki w Poznaniu wyda okólnik, potwierdzający raz jeszcze, że niema przymusu nabywania puszek blaszanych. W związku ze sprawą posiadania puszek blaszanych została przez Walne Zgromadzenie Wielkopolskiego Towarzystwa Kółek Rolniczych poruszona sprawa celowości przymusu posiadania metryki koni przy wyjeździe poza obręb gminy. Ponieważ chcielibyśmy sprawę powyższą wszechstronnie zbadać, przeto przystępujemy do zebrania potrzebnych materiałów i prosimy o przesyłanie nam możliwie dużej ilości uwag z praktyki, któreby ilustrowały trudności, wynikające z przymusu posiadania dowodów tożsamości koni przy wyjeździe poza obręb gminy. Prosimy o podanie w odpowiedziach, czy sprawę załatwiliby, jeżeli by zmieniono obowiązek posiadania dowodu tożsamości koni w tym sensie, że obowiązywałoby dopiero przy wyjeździe poza obręb wójtostwa, a nie gminy.

Nie wolno robić adnotacji w książeczkach wojskowych. W czasie zeszłorocznych zebrań kontrolnych rezerwistów, stwierdzone zostało, że niektórzy urzędnicy stanu cywilnego, urzędnicy policji, oraz zarządcy domów umieszczają w książeczkach wojskowych różne adnotacje i wpisy niemające nic wspólnego z celem, dla którego wydana została książeczka wojskowa.

Ministerstwo spraw wewnętrznych wyjaśnia, że uprawnionymi do czynienia jakichkolwiek wpisów w książeczkach wojskowych są jedynie i wyłącznie komendanci powiatowych uzupełnień, oraz urzędy gminne, jeżeli chodzi o adnotacje meldunku wojskowego.

Okólnik ministerstwa spraw wewnętrznych w tej sprawie otrzymali wszyscy wojewodowie, komisarz rządu na m. st. Warszawę, komendant główny P. P., oraz wszyscy starostowie.

Tylko 1,34 zł

miesięcznie kosztuje „GŁOS WĄGROWIECKI”. Jest więc najtańszym pismem w powiecie wychodzącym trzy razy tygodniowo, mogące swoją treścią zastąpić dzienniki prowincjonalne. Stała ciekawa kronika miejscowa i z powiatu oraz nowiny z życia towarzystw, jak również wiadomości polityczne krajowe i zagraniczne — oto treść każdego numeru. W czasie od 15 do 25 bm. należy przedpłacić na miesiąc maj odnowić, aby nie było przerwy w dostawie. — Co dwa tygodnie bezpłatny dodatek „Nasz Znak”. — — —

Z Wydawnictw.

Zwycięski manewr Marszałka Piłsudskiego przeciw bolszewikom

Zwycięski manewr marszałka Piłsudskiego przeciw bolszewikom. (Gen. Camon). Studium strategiczne z francuskiego przełożył Józef Andrzej Teslar.

Generał Camon, wybitny pisarz wojskowy francuski, znany i u nas z kilku przekładów, poświęca się specjalnie zgłębianiu i oświeclaniu taktyki napoleońskiej.

Kampania polsko-bolszewicka generała Camon zainteresował się żywo po przeczytaniu francuskiego przekładu dzieła marszałka Piłsudskiego „Rok 1920”, gdy spostrzegł, że głównym działaniem tej kampanii był manewr w stylu napoleońskim, prowadzony przez marszałka Piłsudskiego znikomymi siłami na tyły armii bolszewickiej w chwili, gdy te natarły na przedmieście Warszawy.

Owocem studiów gen. Camona nad tem zagadnieniem była książka wydana w 1929 r. p. t. „La manoeuvre liberatrice du Marechal Pilsudski contre les Bolcheviki. Aout 1920. Etude strategique”.

Wojskowy Instytut Naukowo-Wydawniczy wydał przed kilku dniami tę pracę w polskim przekładzie p. t. „Zwycięski manewr marszałka Piłsudskiego przeciw bolszewikom”. Praca gen. Camona dzieli

Doniesie zarządzenie podatkowe ministra skarbu

Nie będzie opodatkowania z tytułu pobytu w uzdrowiskach

Dowiadujemy się, że minister skarbu wydał w dniu dzisiejszym do wszystkich władz skarbowo-podatkowych okólnik, zabraniający zbierania od zarządów uzdrowisk i zarządów gminnych w miejscowościach uzdrowiskowych informacji co do osób przybywających tam na kurację, lub na odpoczynek.

—o—

Zarządzenie powyższe zostanie z prawdziwym zadowoleniem powitane przez najszersze warstwy społeczeństwa. Dotychczas władze skarbowo-podatkowe, na podstawie uzyskanych od zarządów uzdrowisk, lub od zarządów gminnych w miejscowościach uzdrowiskowych wiadomości na temat przybyłych tam osób i tego, w jak licznej otoczeniu osoby te przybyły i jak długo pozosta-

wały na miejscu — wyciągały wnioski o stanie majątkowym tych osób, nakładając odpowiednio do uzyskanych informacji wymiary podatkowe.

Wnioski te były często błędne, gdyż pobyt w uzdrowisku oczywiście najczęściej nie miał nic wspólnego z zamożnością danego płatnika, a spowodowany był w lwiej części wypadków koniecznością wypoczynku i leczenia się.

Fakt zasięgania informacji przez władze skarbowo-podatkowe w uzdrowiskach znany był powszechnie szerokim sferom publiczności i oddziaływał odstraszaюще, odbijając się w ten sposób ujemnie na prosperowaniu uzdrowisk krajowych, których bardzo często unikano.

Zarządzenie powyższe nabiera obecnie doniosłości z tego względu, że niższe opłaty za paszporty na wyjazd zagranicę jeszcze bardziej wpływać by mogły na unikanie wyjazdów do uzdrowisk krajowych.

Okólnik ministra skarbu wydany jest zarówno w trosce o dobro płatników podatków, jak i uzdrowisk krajowych.

WYCHOWANIE FIZYCZNE I PRZYSŁ. WOJSKOWE

Kurs strzelecki z broni małokalibrowej dla młodzieży żeńskiej.

Tutejsza Powiatowa Komenda P.W. urządza w Wągrowcu trzy dniowy kurs strzelecki z broni małokalibrowej dla młodzieży żeńskiej. W kursie mogą brać udział członkinie Klubów sportowych, Tow. gimn. Sokół, Stow. Młodz. Żeńskiej itp., oraz niestowarzyszona młodzież.

Lekcje będą się odbywać wieczorem od godz. 19—20,30 na strzelnicy p. Rossy. Czas trwania kursu od dnia 28 do 30 kwietnia włącznie.

Ustne lub pisemne zgłoszenia przyjmuje Powiatowa Komenda P.W. do dnia 24 bm.

Kurs wych. fiz. w Toruniu.

Okręgowy Urząd W.F. i P.W. przy D. O. K. urządza kurs przodowników ćwiczeń cielesnych dla członków P.W. — Czas trwania kursu 28 dni (termin połowa maja i czerwca).

Przejazd kol. o 50% niższy; wyżywienie na kursie jest bezpłatne.

Bliższych informacji udziela Powiatowa Komenda P.W. — Zgłoszenia Komenda P.W. przyjmuje do dnia 29 kwietnia br.

Powiatowy Komendant P.W.

Notowanie giełdy płodów

Rolniczych w Poznaniu z dnia 14. 4. 1930 r.

Cena za 100 kg	od zł—do zł
Żyto	20,25—20,75
Pszenica	37,00—38,00
Jęczmień przemiałowy	23,00—23,50
Jęczmień browarowy	23,50—25,50
Owies	19,75—20,75
Mąka żytnia 70% wł. w stand	00,00—35,50
Mąka pszenna 65% w work.	58,00—62,00
Otręby żytnie	12,00—13,00
Otręby pszenne	14,00—15,00
Wyka latowa	27,00—29,00

Biuro „OBRONA”

załatwia wszelkie sprawy sądowe, podatkowe, rentowe i t. d. Udziela porad prawnych. Pośredniczy w kupnie i sprzedaży majątków. 116

S. MOCH i K. MICHAŁSKI
Wągrowiec, ul. Kolejowa 6 (u p. Szyszkii).

Klemens Baranowski - Skoki

Ślusarnia i warsztat reperacyjny.

Wykonuje wszelkie reperacje maszyn rolniczych, jak: młocarnie szerokomłotne, pomp, motorów, * * * * * parników i t. d. * * * * *

—o:—

Dział reperacji rowerów i wirówek.

Wykonanie solidne. Obsługa skora.

149 Ceny bardzo przystępne.

Specjalność: Autogeniczne spawanie i tokarnia.

Tapety

Borty

Szablony

w pięknych deseniach

Farby

Pokosty

85

Lakiery

wielki wybór stale na składzie poleca

DROGERJA POD GWIAZDĄ

Józef Szudziński

Wągrowiec, Poczta 2. Tel. 84.

N. Górecki

Gołańcz

Księgarnia, skład papieru

przybory szkolne

i biurowe.

Oprawa obrazów - szklarnia

Pocztówki „Życzenia Wielkanocne” w wielkim wyborze.

Ostrzeżenie!

Wersje, krążące po mieście, jakoby masło nasze miało domieszkę margaryny, są **nieprawdziwe**. Winnych, szerzących te nieprawdziwe wieści, pociągamy do odpowiedzialności na drodze sądowej. 117

Mleczarnia Polska w Wągrowcu

Sp. z odp. ogr.
ulica Piaskowa.

Kastrator ogierów

z długoletnią praktyką zagranicą i w kraju.

Specjalność: kastrowanie wnętrów-ogierów.

Za kastrowanie daję wszelką gwarancję.

Ceny: od 1—2 lat 15 zł, od 2—4 lat 20 zł,
od 4 lat i t. d. 25 zł. 111

MICHAŁ SZIVA, WĄGROWIEC

Janowiecka 34.

Telefon 138.

Ogłaszajcie w „Głosie Wągrowieckim”